

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012004
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121012004.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci P. F., nar. XX. Y. XXXX, trvalé bydlisko Q. XXXXX/XX, W. t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 30. novembra 2021, č. k. 3PP/41/2021-68, na neverejnom zasadnutí konanom 20. januára 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného P. F. zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 30. novembra 2021, č. k. 3PP/41/2021-68, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (Tr. zák.) zamietol žiadosť odsúdeného P. F. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 13. mája 2020, sp. zn. 4T/35/2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2020, sp. zn. 4To/58/2020.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu a tiež splnil prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním preukázal polepšenie vo výkone trestu, no nespĺnil druhú materiálnu podmienku, keď od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život. Tento záver okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený bol už v minulosti z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený, mal možnosť preukázať, že výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa opätovne dopustil úmyselného trestného činu, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Okresný súd tiež prihliadol na závažnosť a charakter spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu registra trestov na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený bol 5-krát súdne trestaný), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že výkon trestu odňatia slobody má na odsúdeného kladný vplyv v tom smere, že na slobode bude viesť riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. S poukazom na argumentáciu obhajkyne odsúdeného, že súd nemá, pri skúmaní splnenia podmienok podmiennečného prepustenia, prihliadať na zahladené odsúdenia, považoval okresný súd za potrebné uviesť, že ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. ho oprávňuje skúmať existenciu očakávania, že odsúdený povedie riadny život, aj vo vzťahu k zahladenému odsúdeniu, lebo aj to dáva obraz o osobe odsúdeného, o jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a o jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom. Zahladením odsúdenia, alebo zákonnou fikciou neodsúdenia, právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin. Zákon totiž ustanovuje len fikciu neodsúdenia páchatel'a v dôsledku zahladenia odsúdenia, nie teda fikciu, že sa nestal skutok, za ktorý bol páchatel' právoplatne odsúdený (Bližšie pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2014, sp. zn. II. ÚS 543/2014).

3. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

4. Odsúdený sťažnosť odôvodnil prostredníctvom obhajkyne doc. PhDr. JUDr. Marcely Tittlovej, PhD., LL.M. písomným podaním doručeným okresnému súdu 20. decembra 2021, v ktorej namietal, že napadnuté uznesenie nebolo jemu ani jeho obhajkyňi doposiaľ doručené, a preto podáva sťažnosť z dôvodov podľa § 189 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.). Samosudca vytyčil termín verejného zasadnutia o návrhu na podmiennečné prepustenie až na 62 deň od podania návrhu, čím zo strany konajúceho samosudcu došlo k porušeniu zákonnej lehoty, v ktorej mal okresný súd povinnosť o návrhu rozhodnúť podľa § 415 ods. 4 Tr. por. Ďalej dôvodil, že splnil formálnu podmienku ako aj prvú materiálnu podmienku a k nesplneniu druhej materiálnej podmienky uviedol, že v súvislosti s očakávaním, že povedie v rámci skúšobnej doby riadny život uviedol, že má vytvorené rodinné a sociálne zázemie, má manželku a je otcom 3 detí, s nimi počas celej doby výkonu väzby aj trestu udržiava kontakt, vrátane návštev. Poukázal na to, že počas celého svojho doterajšieho života pracoval, aj v budúcnosti má v mieste svojho bydliska prísľub zamestnania, čo súdu bolo doložené potvrdením. Odsúdený má pokrytú aj bytovú otázku, nakoľko s manželkou a deťmi pred vzatím do väzby býval v spoločnom byte a do tohto sa po prepustení z výkonu trestu vráti. Je tak zrejmé, že odsúdený má rodinné, sociálne, bytové i pracovné zázemie, ktoré vytvára predpoklad, že v prípade podmiennečného prepustenia povedie riadny život. Odsúdený má v registri trestov celkovo päť zápisov, pred výkonom tohto trestu bol naposledy odsúdený pred 15 rokmi. Z posledného výkonu trestu bol podmiennečne prepustený a počas celej skúšobnej doby viedol riadny život tak, že sa v jej závere osvedčil, čiže je vidieť, že takémuto záväzku odsúdený prikladal patričnú vážnosť a správal sa zodpovedne, viedol riadny život. Vzhľadom na dlhú dobu od posledného odsúdenia, vo všetkých prípadoch sa na odsúdeného hľadí, ako keby odsúdený nebol a na uvedené zahľadanie musia štátne orgány prihliadať z úradnej povinnosti. Vzhľadom na dlhú dobu, ktorá uplynula od posledného odsúdenia, počas ktorej sa odsúdený nedostal do konfliktu s právnym poriadkom a viedol riadny život, možno očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia bude v riadnom spôsobe života pokračovať a povinnosti plynúce z podmiennečného prepustenia si bude plniť. V tomto smere možno od neho očakávať, že povedie v skúšobnej dobe riadny život. Na túto skutočnosť poukázal a vhodne ju zhodnotil aj samotný ústav, ktorý konštatuje, že riziko recidívy je u tohto odsúdeného vzhľadom na všetky faktory len nízke. V tomto smere poukázal aj na hodnotenie ústavu, ktorý vychádza z komplexného poznania osobnosti, postojev a správania sa odsúdeného. V správe ústavu sa plne odporúča podmiennečné prepustenie odsúdeného s poukazom na nízke riziko recidívy a na mieru, v akej už proces nápravy a prevýchovy odsúdeného pokročil. Na základe uvedeného bol toho názoru, že okresný súd nesprávne vyhodnotil všetky zadovážené a súdu predložené podklady, nesprávne posúdil naplnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, ktoré sa premietli do nesprávneho výroku, ktorým zamietol žiadosť o podmiennečné prepustenie. V konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnuté uznesenia a sám rozhodol tak, že ho podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu s určením primeranej skúšobnej doby.

5. Prokurátorka sa k písomným dôvodom sťažnosti nevyjadřila.

6. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 14. januára 2022.

7. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Podľa § 415 Tr. por., o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenej za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Ak podmiennečné prepustenie navrhne riaditeľ ústavu na výkon väzby alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže

rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienične prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

O návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

8. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

9. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený vytýkal, že okresný súd nerozhodol v lehote podľa § 415 ods. 4 Tr. por. Tvrdenie odsúdeného je pravdivé, nič ale nemení na fakte, že lehota uvedená v cit. ust. je vo svojej podstate lehotou poriadkovou, s porušením ktorej právny poriadok Slovenskej republiky nespája žiadne dôsledky pre odsúdeného. Inak povedané, márnym uplynutím tejto lehoty nezaniká ani povinnosť všeobecného súdu (okresného súdu) o žiadosti o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť, takisto jej prekročenie nemá za následok ani povinnosť okresného súdu takejto žiadosti vyhovieť a rozhodnúť automaticky o podmieničnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a rovnako táto skutočnosť nemá vplyv ani na zákonnosť rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovieť jeho žiadosti. (bližšie pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. novembra 2020, sp. zn. I. ÚS 509/2020, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. júna 2019, sp. zn. 6 Urtos 2/2019, zo 7. augusta 2019, sp. zn. 6 Urtos 6/2019 alebo z 3. septembra 2019, sp. zn. 4 Urtos 7/2019).

10. Napadnuté uznesenie bolo okresným súdom v zákonom stanovenej lehote vypracované a bolo doručené stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v súdnom spise (odsúdenému 16. decembra 2021 a jeho obhajkyňi 29. decembra 2021).

11. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmieničné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, keď 27. septembra 2021 vykonal dve tretiny z aktuálne vykonávaného trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 13. mája 2020, sp. zn. 4T/35/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo 17. septembra 2020, sp. zn. 4To/58/2020, za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák.

12. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., aj tu okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, čo je zjavné z jeho hodnotenia vypracovaného ústavom, na ktoré poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia.

13. Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A pokiaľ ide o túto druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvoj-inštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

14. Správne tiež okresný súd poukázal na to, že zmysel podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienične prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil.

15. S poukazom na predchádzajúce argumenty vyhodnotil krajský súd sťažnostné námietky odsúdeného ako nedôvodné. Podstatná pre negatívne rozhodnutie o jeho žiadosti je jeho trestná minulosť, ktorá jasne indikuje jeho sklony k páchaniu rôznej trestnej činnosti. Dôležitým v tomto smere je aj fakt, že v minulosti mu už benefit v podobe podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody poskytnutý bol, no napriek tomu sa opäť dopustil trestnej činnosti po uplynutí skúšobnej doby, teda k jeho prevýchove nedošlo v žiadúcej miere. Ako už okresný súd uviedol, ak odsúdený poukazuje na uplatnenie fikcie

neodsúdenia v niektorom prípade, čo znamená, že sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený, tak v tomto prípade daná okolnosť nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu. (Bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. júna 2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

16. Pokiaľ v sťažnosti odsúdený poukazoval na to, že riaditeľ ústavu ho odporučil podmiennečne prepustiť, k tomu krajský súd uvádza, že stanovisko riaditeľa má pre súd len odporúčací charakter, konečné posúdenie splnenia zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie je vždy na úvahe súdu. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti akcentoval, že po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené bývanie, má prisľúbené zamestnanie a teda aj príjem, že sa bude starať o svoju rodinu, tieto tvrdenia nie sú podľa názoru krajského súdu dostatočne spôsobilé rozptýliť obavu z toho, že by v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu pokračoval v trestnej činnosti, lebo jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti sú zjavné. Navyiac podľa vlastných slov odsúdeného mu rodinné a sociálne zázemie nikdy nechýbalo, celý život pracoval, čo ho ale od spáchania drogovej trestnej činnosti, pre ktorú je aktuálne vo výkone trestu, zjavne neodradilo. Niet preto racionálneho dôvodu sa domnievať, že tieto odsúdeným akcentované faktory by u neho do budúcnosti riziko recidívy výrazne eliminovali.

17. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.